

Hungarian in everyday situations

Module 7: The weather and what to wear

6 Exercises · Duration: 20 min.

The weather and what to wear

Hungarian

Read & listen online ↗

Meleg van, fázom, kell

Fázni is feel cold. Learn **fázom**, I feel cold; **fázol**, you feel cold; **fázik**, he/she feels cold. This differs from the weather expression **hideg van**.

Weather and needs

Weather uses **meleg van**, **hideg van**, **süt a nap**, **esik az eső**, **fúj a szél**. A person says **fázom** I feel cold and **melegem van** I feel hot. Do not copy an English I am hot adjective literally for every situation.

Necessity can be generic **kell** plus infinitive: **dolgozni kell**, **aludni kell**. With a specified person, a personal infinitive can occur; it is taught before the health scenes. **Nem kell** means do not need/have to, **nem szabad** means not allowed.

Form	Example	Meaning
Meleg	Meleg van.	It is warm.
Melegem	Melegem van.	I feel hot.
Fázom	Fázom.	I feel cold.
kell	Dolgozni kell.	It is necessary to work.
szabad	Nem szabad éjszaka zenélni.	It is not allowed to play music at night.
kell	Nem kell esernyő.	I do not need an umbrella.

Meleg van.

It is warm.

Melegem van.

I feel hot.

Fázom.

I feel cold.

Dolgozni kell.

It is necessary to work.

Nem szabad éjszaka zenélni.

It is not allowed to play music at night.

Nem kell esernyő.

I do not need an umbrella.

Hidegebb, nagyobb, a legjobb

Comparisons

Comparatives often add **-bb** with a linking vowel or stem change: **hideg/hidegebb, meleg/melegebb, nagy/nagyobb, kicsi/kisebb, jó/jobb**. Use **mint** for than. **Sokkal** means much in a comparison: **sokkal melegebb**.

A superlative normally uses **leg-** plus comparative: **leghidegebb, legjobb**. The seasons are **tavas, nyár, ősz, tél**. Time forms include **tavasszal, nyáron, ősszel, télen**.

Form	Example	Meaning
hidegebb	Itt hidegebb van, mint Hamburgban.	It is colder here than in Hamburg.
nagyobb	A tenger nagyobb, mint a tó.	The sea is bigger than the lake.
melegebb	Ma melegebb van.	It is warmer today.
jobb	Ez a kávé jobb.	This coffee is better.
leghidegebb	Január a leghidegebb hónap.	January is the coldest month.
Nyáron	Nyáron lehet úszni.	You can swim in summer.

Itt hidegebb van, mint Hamburgban.

It is colder here than in Hamburg.

A tenger nagyobb, mint a tó.

The sea is bigger than the lake.

Ma melegebb van.

It is warmer today.

Ez a kávé jobb.

This coffee is better.

Január a leghidegebb hónap.

January is the coldest month.

Nyáron lehet úszni.

You can swim in summer.

Túl kicsi, ezt kérem

Sizes and choosing a specified thing

Túl means too, **nagyon** means very: **túl kicsi, nagyon meleg. A legmelegebb** is the warmest. Attributive adjectives remain unchanged before the noun: **meleg kabátot**.

Specified pronoun objects **ezt/azt** take the definite conjugation: **ezt kérem, azt szeretem**. Permission **felpróbálhatom?** is an explained first-person definite-object can-I-try-it-on chunk. **Jól áll nekem/neked/önnek** means it suits me/you familiar/you polite.

Form	Example	Meaning
túl	A kabát túl kicsi.	The jacket is too small.
kabátot	Meleg kabátot keresek.	I look for a warm jacket.
kérem	Ezt kérem.	I would like this one.
szeretem	Azt szeretem.	I like that one.
nekem	Ez jól áll nekem.	This suits me.
legmelegebb	Ez a legmelegebb.	This is the warmest.

A kabát túl kicsi.

The jacket is too small.

Meleg kabátot keresek.

I look for a warm jacket.

Ezt kérem.

I would like this one.

Azt szeretem.

I like that one.

Ez jól áll nekem.

This suits me.

Ez a legmelegebb.

This is the warmest.

Tudok énekelni, nem szabad

Skills and prohibitions

Learn the whole ability paradigm: **tudok, tudsz, tud, tudunk, tudtok, tudnak**. It takes an infinitive: **tudok énekelni**. The contrast with **tudom** depends on object definiteness, as in module six; it is not a separate ability tense. These ability examples have no definite object.

Rules can use **tilos** or **nem szabad** plus infinitive: **tilos trombitálni**. **Lehet** gives possibility or permission. First-person possibility has **-hatok/-hetek: mehetek, segíthetek**. Use the explained chunks without producing longer conditional constructions.

Person	tudni	Meaning
én	tudok	I — can, learned ability
te	tudsz	you, familiar — can, learned ability
ő ön	tud	he/she/you polite — can, learned ability
mi	tudunk	we — can, learned ability
ti	tudtok	you familiar plural — can, learned ability
ők önök	tudnak	they/you polite plural — can, learned ability

Én tudok énekelni.

I know how to sing.

Te tudsz táncolni.

You know how to dance.

Ő tud úszni.

He/she knows how to swim.

Mi tudunk főzni.

We know how to cook.

Ti tudtok énekelni.

You know how to sing, familiar plural.

Ők tudnak táncolni.

They know how to dance.

Maradnom kell

Personal infinitives and reasons

A specified person with **kell** can use a personal infinitive. With stay: **maradnom, maradnod, maradnia, maradnunk, maradnotok, maradniuk**. Polite **önnnek maradnia kell** uses third person. Compare generic **maradni kell**.

For a reason use **mert: maradok, mert jó itt. Ezért** gives a result: **esik, ezért otthon maradok**. A simple condition uses **ha** with present. Frequent polite requests **vegye fel, tartsa meg** are explained verb-prefix/object chunks.

Form	Example	Meaning
maradnom	Nekem maradnom kell.	I have to stay.
maradnod	Neked maradnod kell.	You have to stay.
maradnia	Neki maradnia kell.	He/she has to stay.
maradnunk	Nekünk maradnunk kell.	We have to stay.
maradnia	Önnnek maradnia kell.	You have to stay, politely.
mert	Maradok, mert jó itt.	I stay because it is good here.

Nekem maradnom kell.

I have to stay.

Neked maradnod kell.

You have to stay.

Neki maradnia kell.

He/she has to stay.

Nekünk maradnunk kell.

We have to stay.

Önnnek maradnia kell.

You have to stay, politely.

Maradok, mert jó itt.

I stay because it is good here.

Personal infinitives also include **maradnotok** for you familiar plural and **maradniuk** for they or you polite plural. They can stand before or after **kell**, according to emphasis. **Aludnia kell** means he/she has to sleep, or you polite have to sleep; **vigyáznia kell rá** means has to look after him/her/it. The request chunks **vegye fel** and **tartsa meg** mean put it on and keep it. Before the general past lesson, **mondtam, sütött, aludt, fáztál** mean I said, shone, slept, you felt cold. Story **lenne** means would be, an imagined puppy; no full conditional paradigm is required.

GRAMMAR

G1) NOTICE THE USEFUL PATTERN

Underline the form practised in this unit.

- 1 Nem szabad éjszaka zenélni.

Meaning: It is not allowed to play music at night.

- 2 Január a leghidegebb hónap.

Meaning: January is the coldest month.

- 3 Ez jól áll nekem.

Meaning: This suits me.

- 4 Ti tudtok énekelni.

Meaning: You know how to sing, familiar plural.

G2) CHOOSE THE FORM 1

Choose the right word for the gap.

- 1 Én _____ segíteni.

- ☐ A tudok
- ☐ B tudsz
- ☐ C tud

Meaning: I can help.

- 2 Te _____ segíteni.

- ☐ A tud
- ☐ B tudok
- ☐ C tudsz

Meaning: You (familiar singular) can help.

3 Ő _____ segíteni.

- ☐ A tudsz
- ☐ B tud
- ☐ C tudok

Meaning: He/she can help.

4 Mi _____ segíteni.

- ☐ A tudunk
- ☐ B tudok
- ☐ C tudsz

Meaning: We can help.

5 Ti _____ segíteni.

- ☐ A tudsz
- ☐ B tudtok
- ☐ C tudok

Meaning: You (familiar plural) can help.

6 Ők _____ segíteni.

- ☐ A tudnak
- ☐ B tudsz
- ☐ C tudok

Meaning: They can help.

G3) RECALL THE FORM 1

Fill the gaps with the words from the box.

tudunk tud tudok tudsz

Én _____ segíteni.

Meaning: I can help.

tudok tudunk tudsz tud

Te _____ segíteni.

Meaning: You (familiar singular) can help.

tudok tudunk tud tudsz

Ő _____ segíteni.

Meaning: He/she can help.

tudunk tud tudsz tudok

Mi _____ segíteni.

Meaning: We can help.

tudtok tudok tudsz tud

Ti _____ segíteni.

Meaning: You (familiar plural) can help.

tudsz tudnak tudok tud

Ők _____ segíteni.

Meaning: They can help.

G4) BUILD A SENTENCE

Put the words in order.

1

Meaning: It is not allowed to play music at night.

2

Meaning: January is the coldest month.

3 áll nekem. Ez jól

Meaning: This suits me.

4 Ti tudtok énekelni.

Meaning: You know how to sing, familiar plural.

5 kell. maradnia Önnek

Meaning: You have to stay, politely.

6 mint hidegebb Hamburgban. Itt van,

Meaning: It is colder here than in Hamburg.

G5) WHAT WOULD YOU SAY?

Choose the right words for the situation.

1 It is not allowed to play music at night. You say:

- ☐ A Nem kell éjszaka zenélni.
- ☐ B Nem szabad éjszaka zenélni.

2 January is the coldest month. You say:

- ☐ A Január a hideg hónap.
- ☐ B Január a leghidegebb hónap.

3 This suits me. You say:

- ☐ A Ez jól áll neked.
- ☐ B Ez jól áll nekem.

4 You know how to sing, familiar plural. You say:

- ☐ A Ti tudsz énekelni.
- ☐ B Ti tudtok énekelni.

G6) CONNECT MESSAGES AND MEANINGS

Match the pairs.

① Nem szabad
éjszaka zenélni.	① A This suits me.
② Január a
leghidegebb hónap.	② B It is warm.
③ Ez jól áll nekem.	③ C You have to stay, politely.
④ Ti tudtok énekelni.	④ D January is the coldest month.
⑤ Önnek maradnia
kell.	⑤ E The jacket is too small.
⑥ A kabát túl kicsi.	⑥ F It is colder here than in
Hamburg.
⑦ Meleg van.	⑦ G It is not allowed to play music
at night.
⑧ Itt hidegebb van,
mint Hamburgban.	⑧ H You know how to sing, familiar
plural.